

שיעור 10: משלב ספרותי

בקטע שלפניכם משולבות מילים מהמשלב הספרותי. מתחו קו מתחת לכל אחת, וכתבו אותה לצד המילה שלמטה.

אימא שלי עובדת קשה מאוד. בדרך כלל, כשאני שבה מבית הספר, היא עדיין בעבודה, ואני מחממת לעצמי ארוחת צהריים, נחה מעט ומתיישבת להכין שיעורים. בערך בחמש, כשהיא מגיעה מהעבודה, היא מְסִיעָה אותי לחוגים שלי או לפעולה בתנועה. אנחנו נפגשות שוב בערב, אוכלות בצוותא ארוחת ערב ומשוחחות, וכל אחת מספרת על היום שעבר עליה. אני אוהבת בייחוד את השעה הזאת שאנחנו יושבות בצוותא, כי זה "זמן האיכות" שלי עם אימא. אחר-כך אימא יושבת לצפות בחדשות בטלוויזיה, ואני מתקלחת ומתארגנת לשינה, מְכִינָה את התיק ובוחרת בגדים למחר. כשאני מוכנה לשינה, אימא באה לחדרי, רוכנת אליי ונותנת לי נשיקת לילה טוב, ואני שוקעת בשינה.

_____ - נְרִים	_____ - חֶזֶר
_____ - מְדַבֵּר	_____ - יָמַד
_____ - רָאָה	_____ - מְתַכּוֹפֵף
_____ - בְּעֶקֶר	_____ - קִצָּת

כתבו גם אתם קטע, ושבצו בו מילים מהמשלב הספרותי.

שיעור 11: פתגמים

לפניכם תשעה פתגמים. נסו להסביר את משמעותם.

1. איזהו גבור? הכובש את יצרו

פירוש:

2. איזהו עשיר? השמח בחלקו

פירוש:

3. אין חכם כבעל נסיון

פירוש:

4. ואהבת לרעה כמוך

פירוש:

5. פרצה קוראת לגנב

פירוש:

6. הנעשה אין להשיב

פירוש:

7. איזהו חכם? הרוואה את הנולד

פירוש:

8. על טעם ועל ריח אין להתוכח

פירוש:

9. לא הבישן למד

פירוש:

כעת התחלקו לזוגות, ובדקו אם פירשתם נכון את כל הביטויים.

לפניכם שני קטעים.

כתבו לאיזה פתגם מתאים כל אחד מהם, וציינו למי מהדמויות הפתגם הזה מתאים. נמקו את תשובתכם.

קטע 1

כשיעל שתתה את החלב בבוקר, היא שיחקה במחשב-הלוח (טאבלט) שלה. אימא ביקשה שתניח את מחשב-הלוח ותגמור לאכול ולשתות. לפתע נתנה יעל מכה על כוס החלב, והכוס נפלה על הרצפה ונשברה. "אוי!, אני מצטערת," אמרה יעל. ואימא אמרה לה: "יפה שאת מצטערת, אבל..."

הקטע מתאים לפתגם מספר _____, לדמות _____.
נימוק: _____

קטע 2

דביר חזר הביתה מרוגז. "מה קרה?" שאלה אימא. ודביר ענה: "היום לא הבנתי כלום בשיעור מדעים." "וביקשת ממורה שתחזור על מה שלא הבנת?" שאלה אימא. "חשבתי שכל התלמידים הבינו, ולא רציתי שיצחקו עליי," ענה דביר.

הקטע מתאים לפתגם מספר _____, לדמות _____.
נימוק: _____

בחרו אחד מהפתגמים, וספרו סיפור מתאים לו.
כתבו אם אתם מסכימים או לא מסכימים עם הפתגם הזה.

שיעור 12: משלבי לשון

לפניכם רשימה של מילים. שבצו אותן בטבלה לפי המשלב הלשוני שלהן.

- מאגר המילים: צַעַק • גִּרְגָּרָן • הִתְחַלְחַל • הִתְפַּלֵּץ • מְדַהֵים • תְּפָרֵן •
 לְעִילָא וּלְעִילָא • עֲלוּי • הַצְטוּחַ • הִתְחַנַּן • הִתְפַּלֵּא • נִהְדָּר • הַשְׁתוּמָם •
 רַחַב לֵב • מְהֵמָם • רַעֲבֵתָן • חָפֵר • אֲבִיוֹן • מְצַלַּח • לְאֲרֵג'

משלב ספרותי גבוה	משלב רגיל / כתוב	משלב דבור / סלנג
	נדיב	
		זללן
השתאה		
	צרח	
מופלא		
	הזדעזע	
		תותח
	עני	
		פצצות לגבות
הפציר		

כעת התחלקו לזוגות, ובדקו אם מיינתם את המילים באותו אופן.

העשרה מתחומי דעת עתירי מלל

העתיקו לכאן מילים וביטויים שפגשתם לראשונה במהלך השבועות האחרונים.
כתבו את הפירוש של כל אחד מהם, וכתבו משפט שיהיו בו הביטוי או המילה.

1. _____ - _____
2. _____ - _____
3. _____ - _____
4. _____ - _____
5. _____ - _____
6. _____ - _____
7. _____ - _____
8. _____ - _____
9. _____ - _____
10. _____ - _____

שיעור 13: מבדק החודש

לפניכם שני קטעים.

כתבו לאיזה פתגם מתאים כל אחד מהם, וציינו למי מהדמויות הפתגם הזה מתאים. נמקו את תשובתכם. (שיעור 11)

יום אחד נשמעה צעקה בכיתה: "ליאור חטף את הספר שלי!"
ערן רץ מיד אל ליאור והחל להרביץ לו. "תחזיר את הספר! הוא לא שלך!"
הוא צעק כשהוא חובט בו.
אראל הגיע ואמר: "לא צריך להרביץ. פשוט צריך להגיד לערן שהספר הזה לא שלו, ואני בטוח שהוא יחזיר אותו."

הקטע מתאים לפתגם _____, לדמות _____.
נימוק: _____

שירה ביקשה מדניאל שתשאיל לה ספר. דניאל אמרה שהיא לא מסכימה.
"למה?" שאלה שירה. ודניאל אמרה: "כי בפעם הקודמת שנתתי לך ספר, החזרת לי אותו קרוע."

הקטע מתאים לפתגם _____, לדמות _____.
נימוק: _____

השלימו את המשפטים שלפניכם בביטויים מתאימים. (שיעור 6, 8)

- סבא אריה הוא _____ . הוא קורא הרבה ספרים ויודע הרבה עובדות.
- דניאל חיפשה את הטוש הצבעוני שלה בכל מקום, אך לא מצאה אותו. למחרת _____ על הטוש: שירה, חברתה הטובה, ציירה בו.
- השופט התחשב בעברו של הנאשם ונהג _____ .

השלימו את הקטע שלפניכם במילים מן המשלב הספרותי. (שיעור 12)

- התקשיתי בהכנת העבודה שהמורה ביקשה, אבל רציתי שהיא תהיה _____ .
לכן _____ באחי שיעזור לי. ישבנו _____ , והוא הראה לי איך מכינים מצגות בתוכנה ששמה "פאוור פוינט".